

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Pogány Júlia ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Magyar György és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Magyar György ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű, a dr. Lukácsy Beáta jogtanácsos által képviselt III. rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. április 22. napján meghozott 20.P.25.524/2010/32. számú ítélete ellen a felperes részéről 34. sorszám alatt előterjesztett és 36. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletéből **T.L.** 1993. október 4-én tett írásbeli magánvégrendeletének idézett rendelkezése érvénytelenségének megállapítását mellőzi. Az ítélet egyéb rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II. rendű alpereseknek személyenként 190.500 (Százkilencvenezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 2.213.600 (Kétmillió-kétszáztizenháromezer-hatszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperesi szülők elváltak, a felperes anyja gondozásába került. **T.L.** - a felperes apja - 1993. október 4. napján írásbeli magánvégrendeletet alkotott, melyben valamennyi ingó- és ingatlan vagyonát személyenként 1/3 részben testvéreire, az I-II. rendű alperesekre, valamint kiskorú gyermekére a felperesre hagyta. A 2. pontban rögzítette, hogy kiskorú gyermeke szülési sérülés miatt szerzett epilepsziás megbetegedésére tekintettel állandó felügyeletre és intézeti elhelyezésre szorul, nagykorúságának elérése után feltehetően cselekvőképességet korlátozó vagy kizáró gondnokság alatt fog állni. Ezért halála esetén az utána maradó vagyon sorsáról annak érdekében kíván rendelkezni, hogy élete végéig megfelelő gondozást, ápolást, életszínvonalat tudjanak biztosítani részére a hátramaradó vagyonból és annak hozadékából. A végrendeletkező a végrendelet 3. pontjában az előzőekben foglaltakra tekintettel, meghagyta a testvéreinek, hogy a **b.-i P.** utca 20. szám alatti házaspár-ingatlant lehetőségeik szerint:

- " a szükséges gyámhatósági hozzájárulás birtokában kíséreljék meg értékesíteni és a vételárból örökrészükhöz megfelelő részt tartsanak meg,
- vagy az ingatlan hivatalos becsértékének 1/3 részét - a keletkező közös tulajdon megszüntetése érdekében megváltásként - tegyék letétbe kiskorú gyermekem, felperes neve javára, azzal, hogy az összeg felett a gyermekem javára mindenkori törvényes képviselője, vagy gyámja jogosult rendelkezni a

jogszabályokban írt elszámolási kötelezettség mellett a gyermek javára, az ő jólétének céljaira."

A végrendelet 3. pontjának további rendelkezése szerint: "A testvéreim a végrendelet alapján az őket megillető örökséget azzal a meghagyással kapják meg, hogy a jelen pontban írt megoldások bármelyikének választása esetén gyermekemről, felperes neveről élete végéig megfelelően gondoskodjanak, mindazt ami testi, szellemi fejlődése, egészsége és jóléte érdekében, illetve esetleges rászorultsága esetén ápolása érdekében szükséges, adják meg neki. Ennek keretében intézeti elhelyezése időtartama alatt, édesanyjával való kapcsolattartásának korlátozása nélkül vele rendszeresen tartsanak kapcsolatot, lehetőség szerint személyes találkozással".

A végrendelet megfogalmazta továbbá, hogy testvérei az általa megbízott dr. **M.K.** ügyvédet kiskorú gyermeke érdekeinek képviselője érdekében, illetve a későbbiekben gondnokság alá kerülését követően is, rendszeresen, de legkevesebb 6 hónaponként - illetve szükség esetén soron kívül is - tájékoztassák gyermeke állapotáról, az őt érintő, illetve az ő érdekében tett intézkedésekről, vagy lépésekről, állapota változásáról, tartózkodási helye vagy elhelyezése megváltoztatásáról és általában személyét érintő minden lényeges kérdésről, amiről tudomást szereznek.

A felperest a **S. Bíróság** a **ügyszámú** ítéletével cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezte.

T.L. (továbbiakban: örökhagyó) 2009. november 28. napján elhunyt, törvényes örököse egyetlen gyermeke a felperes.

A hagyatéki eljárásban felvett leltár szerint az örökhagyó hagyatékát a következő vagyontárgyak képezték:

1. **b.-i P.** utca 20. szám alatti ingatlan 19.000.000 forint értékben,
2. az **O. Bank Nyrt.-**nél az örökhagyó nevén vezetett **számlaszámú** lakossági folyószámla egyenlege: 169.047 forint és járulékai,
számlaszámú lakossági folyószámla egyenlegének 1/2 része: 24.054 forint és járulékai,
3. az **E. Bank Hungary Nyrt.-**nél az örökhagyó nevén vezetett **számlaszámú** lakossági folyószámla egyenlege: 131.153 forint és járulékai,
 - **számlaszámú** lekötött betétszámla egyenlege: 1.900.000 forint és járulékai,
 - **számlaszámú** lekötött betétszámla egyenlege: 900. 000 forint és járulékai,
4. az **E. Befektetési Zrt.-**nél az örökhagyó nevén vezetett **bankszámlaszámú** bankszámla:
 - **E.** Ingatlan Alap össznévértéke: 4.405.610 darab, értéke: 7.062.633 forint és járulékai,
 - **M.** Forint össznévértéke 600 forint és járulékai,
5. Toyota Corolla Hatchback 1.4 L típusú, **forgalmi rendszámú** személygépkocsi, értéke: 800.000 forint,
6. **B.** Önkormányzat által 2009. december 1. napján felvett jegyzőkönyvbe foglalt ingóságok 1 - 51. tételek alatt összesen 61.000 forint értékben,
7. a **B. Bank Zrt.-**nél az örökhagyó nevén vezetett
 - **számlaszámú** bankszámla egyenlege: 1,95 euró és járulékai tartozás,
 - számlaszámú** számla 3 havi folyamatos lekötés egyenlege: 1.002,12 euró és járulékai,

számlaszámú 6 havi folyamatos lekötés egyenlege: 2.798 euró és járulékai,
8. 1 darab hegedű - **J.** hegedűkészítő mester munkája -
értéke:1.500.000 forint.

A leltár szerint hagyatéki teher 236.245 forint temetési költség, közjegyzői eljárás díj 108.240 forint.

A hagyatékba tartozó ingatlanra a III. rendű alperest vezetékJog illeti meg.

A hagyatéki eljárásban a felperes az örökhagyó írásbeli magánvégrendelete érvényességét vitatta. Erre tekintettel a közjegyző az örökhagyó leltárba vett hagyatékát ideiglenes hatállyal, végrendeleti öröklés jogcímén egymásközt egyenlő arányban a felperesnek és az I-II. rendű alpereseknek adta át, és felhívta a felperest, hogy figyelembe nem vett igényét a megadott határidőben perben érvényesítheti.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az örökhagyó 1993. október 4. napján kelt írásbeli magánvégrendelete érvénytelen, továbbá a végrendelet 3. pontjának utolsó bekezdése értelmetlen, végrehajthatatlan rendelkezés, ezért hatálytalan. Mindezekre tekintettel a törvényes öröklés szabályai alapján a felperes valamennyi hagyatéki vagyontárgy törvényes örököse, ezért a bíróság részére adja át a hagyatékot.

Amennyiben a bíróság a végrendeletet érvényesnek fogadja el, a másodlagos kérelem szerint a bíróság a hagyaték 1/2 részét természetben kötelesrész jogcímén adja át a felperesnek. Erre tekintettel a fennmaradó másik 1/2 rész oszlik három felé a felek között végrendeleti öröklés címén, ezért a bíróság ennek megfelelően a fennmaradó 1/2 rész 1/3 részére állapítsa meg a felperes tulajdonjogszerzését végrendeleti öröklés jogcímén. A végrendelet 3. pontja alapján kérte továbbá a felperes, hogy az I-II. rendű alperesek a nekik jutó hagyatéki értéket helyezték letétbe a felperes javára.

Harmadlagos kérelmében felperes az alpereseket személyenként 10.381.072 forint kötelesrész megfizetésére kérte kötelezni.

Az elsőfokú bíróság felhívására a felperes a III. rendű alperest perbe vonta és tűrésre kérte kötelezni.

Érvénytelenségi okként a felperes hivatkozott arra, hogy a végrendeletet az örökhagyó nem a két tanú együttes jelenlétében írta alá, továbbá a végrendelet tartamilag nem felel meg a kötelesrészre vonatkozó Ptk. 661. és 665. §-oknak, valamint a 666. § (3) bekezdésének.

A másodlagos kérelme alapjaként elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a végrendelet szerinti megnevezés helyett az örökhagyó I-II. rendű alperesek javára tett rendelkezése hagyománynak minősül, ami gyakorlatban el nem számolható juttatás, végrehajthatatlan rendelkezés, ezért nem hatályos, helyette a törvényes öröklés rendje lép hatályba, melynek következtében az alpereseknek jutó részt a felperes örökli. Ezzel összefüggésben másodlagos hivatkozása szerint a felperest a hagyaték fennmaradó (33.4 %) részére kvázi holtig tartó haszonélvezeti jog illeti meg. Ennek elszámolása oly módon történhet meg, mintha a haszonélvező is törvényes örökösként örökölné a megmaradt hagyaték harmadrészét, tehát részére további 11,1% jut valamennyi vagyontárgyból. A kifejtettek alapján a felperes öröksége a teljes hagyaték értékének 66,6 + 11,1 = 77,7%-a, míg a fennmaradó 22,3% hagyatéki rész illeti meg az I-II. rendű alpereseket egyenlő arányban.

Harmadlagos kérelmét a felperes arra alapította, hogy a hagyaték tiszta értéke 40.524.284 forint, melyből számítva kötelesrésze 20.762.144 forint, amit egyenlő arányban kötelesek az alperesek megfizetni.

Az I-II. rendű alperesek a felperes kötelesrész igényét a hagyaték 1/2 és 1/3 részének különbözetére elismerték, ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint a végrendelet érvényes, ezért az öröklés rendjét ez határozza meg. A végrendelet alapján a felperes a hagyaték 1/3 részének öröklésére jogosult. Mivel a felperes kötelesrésze a hagyaték ? része és a végrendelet alapján 1/3 részben részesült, kötelesrészként a kettő különbözete illeti meg. Álláspontjuk szerint a végrendelet terhükre meghagyásként nem vagyoni jellegű kötelezettségeket állapít meg, melynek eleget tesznek. Előadták, hogy az örökhagyó halálát követően telefonon érdeklődtek az intézetben a felperes felől, valamint több alkalommal személyesen meglátogatták és csomagot küldtek részére. Az örökhagyó elmondta nekik, hogy milyen módon gondoskodjanak a felperesről, melynek eleget tesznek. A végrendelet 3. pontja nem érvénytelen és nem hatálytalan, egyébként ezen rendelkezés érvénytelensége nem eredményezné a teljes végrendelet érvénytelenségét. Az általuk elismert kötelesrészt természetben vállalták kiadni, mivel jövedelmi viszonyaik miatt nem teljesítőképeseek.

A III. rendű alperes a kereset teljesítését nem ellenezte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I-II. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek külön-külön kötelesrész címén 3.353.708 - 3.353.708 forintot, valamint 323 - 323 eurót. Megállapította, hogy az örökhagyó 1993. október 4-én tett írásbeli magánvégrendeletének az alábbi rendelkezése a peres felek viszonyában érvénytelen:

„ Az előző pontban foglaltakra tekintettel meghagyom testvéreimnek, **T.É-nek** és I.rendű alperes nevenek (címük az 1. pontban írt), hogy a tulajdonomat képező **b.-i P.** utca 20. szám alatti, a **b.-i** ingatlan-nyilvántartásban **számú** tulajdoni lapon a **helyrajzi szám** alatt felvett, 722 m2 alapterületű házas-ingatlant, lehetőségeik szerint vagy:

- a szükséges gyámhatósági hozzájárulás birtokában kíséreljék meg értékesíteni és a vételárból az örökrészüknék megfelelő részt tartsanak meg,
- vagy az ingatlan hivatalos becsértékének 1/3 részét - a keletkező közös tulajdon megszüntetése érdekében, megváltásként - tegyék letétbe kiskorú gyermekem, felperes neve javára, azzal, hogy az összeg felett a gyermekem javára mindenkor törvényes képviselője, vagy gyámja jogosult rendelkezni a jogszabályokban írt elszámolási kötelezettség mellett, a gyermek javára, az ő jólétének céljaira."

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I-II. rendű alpereseknek külön-külön 284.500 - 284.500 forint részperköltséget. Kötelezte az I-II. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg az államnak az adóhatóság felhívására 135.000 - 135.000 forint le nem rótt kereseti illetéket, míg a fennmaradó 630.000 forint illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolása szerint a kereset részben megalapozott.

A felperes a Ptk. 629. § (1) bekezdésére alapított érvénytelenségi ok tekintetében arra hivatkozott, miszerint **Cs.M.** végrendeleti tanú nem tudott határozottan nyilatkozni arra, hogy az örökhagyó a végrendeletet előtte írta-e alá, vagy az már alá volt írva, amikor ő a végrendeletet készítő dr. **M.K.** ügyvédi irodájába megérkezett. E tanúval szemben dr. **M.K.** és **F.J.** (névváltozás folytán jelenleg **F.M.**) egyezően adták elő, hogy az örökhagyó a végrendeletet a tanúk előtt írta alá. Vallomásukat követően **Cs.M.** tanú akként nyilatkozott, miszerint lehetséges, hogy a végrendeletet az örökhagyó előtte írta alá. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint - különös figyelemmel a végrendelet megalkotása óta eltelt időre - életszerű, hogy az egyik végrendeleti tanú utóbb már nem emlékszik pontosan az aláírás körülményeire, arra azonban emlékezett, hogy az örökhagyó személyi igazolványát látta. Tekintettel arra, hogy mind dr. **M.K.**, mind pedig **F.M.** egyezően adták elő, hogy az örökhagyó részéről a végrendelet aláírása tanúk előtt történt, az elsőfokú bíróság megítélése szerint

a Ptk. 629. § (1) bekezdés b) pontjában írt feltételek teljesültek, ezért a perbeli végrendelet érvényes.

További érvénytelenségi okként a felperes arra hivatkozott, hogy a végrendelet a Ptk. 661. és 665. §-ait, valamint a 666. § (3) bekezdését sérti. E jogszabályi rendelkezések a kötelesrészre vonatkoznak, melyek éppen arra az esetre tartalmazzanak rendelkezést, ha a törvényes örökös hagyatékából való részesedése nem éri el kötelesrész mértékét. Az nem vitás, hogy az örökhagyó leszármazójaként a felperes a Ptk. 661. §-a alapján kötelesrészre jogosult, aki kötelesrészre akkor támaszthat jogszerű igényt, ha az általa örökölt vagyon értéke kevesebb a kötelesrész alapja szerint megállapítható értéknél (BH1983/155).

A perbeli végrendelet nem hatálytalan. Az írásbeli magánvégrendelet ugyanis annak visszavonásával, megsemmisítésével válik hatálytalanná (Ptk. 650. § (1) bekezdése, 651. § (1) bekezdése). A perbeli esetben - bár a felperes hivatkozott arra, hogy az örökhagyó módosítani kívánta a végrendeletét - olyan újabb végrendelet nem merült fel, ami érintette volna a perbeli végrendelet hatályát, melynek visszavonásához a Ptk. 629. §-a szerinti alakíthatósági követelmények lettek volna szükségesek.

A felperes a végrendelet 3. pontjában írt rendelkezést hagyománynak, az I-II. rendű alperesek pedig meghagyásnak minősítették. A végrendelet értelmezése során a bíróságnak a favor testamenti elvét kellett figyelembe vennie. Az alperesekkel egyezően nyilatkozott dr. **M.K.**, valamint **M.T.U.**, mely szerint az örökhagyó annak érdekében hagyta a hagyaték 1/3-1/3 részét testvéreire, hogy a felperesről élete végéig gondoskodjanak, a részére szükséges dolgokat megadják, lehetőség szerint rendszeresen tartsák vele a személyes kapcsolatot, továbbá tájékoztatási kötelezettséget is meghatározott részükre dr. **M.K.** felé. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az örökhagyó meghagyást tett az I-II. rendű alperesek felé a végrendelet 3. pontjában, mivel nem pusztán vagyoni jellegű kötelezettségeiket határozta meg a felperes felé (Ptk. 642. § (1) bekezdése). A felperes vitatta, hogy az I-II. rendű alperesek részéről a végrendeletben írt gondoskodás megtörtént és fennáll, melynek bizonyítására tanúk kihallgatását kérte, arra hivatkozással, hogy a feltétel ellentmondásos és értelmezhetetlen. Az I-II. rendű alperesek egyezően adták elő, hogy az örökhagyó halála óta telefonon érdeklődnek a felperes felől az intézetben, csomagot küldenek részére, személyesen is meglátogatták több alkalommal. A tanúként kihallgatott **K.I.-né** és **B.A.** az örökhagyó halálát követően már nem dolgoztak abban az intézetben, ahol a felperes van elhelyezve, így ők nem tudtak nyilatkozni a végrendeletben írt gondoskodásról. Az intézetben dolgozó **A.L.-né** és **M.G.** tanúk egyezően adták elő, hogy az I-II. rendű alperesek többször érdeklődtek telefonon a felperes foglaltságáról, szükségleteiről, valamint látogatták és részére csomagot is küldtek. Ezért az elsőfokú bíróság mellőzte az ezzel ellentétesen nyilatkozó **Gy.E.** tanú vallomását. A tanúk a felperesi törvényes képviselővel egyezően adták elő, hogy a felperes az intézetben jól érzi magát, ott megfelelően gondozzák, szükségleteit ellátják, és nem szolgálná érdekeit az intézetből való elköltöztetése. Dr. **M.K.** vallomásában akként nyilatkozott, hogy az I-II. rendű alperesek teljesítik felé az örökhagyó által előírt tájékoztatási kötelezettséget. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperes jelenlegi állapotát alapul véve az I-II. rendű alperesek teljesítik a végrendeleti meghagyásban írtakat.

A Ptk. 643. §-a szerint a hagyományra és a meghagyásra - amennyiben a rájuk vonatkozó rendelkezésből más nem következik - a végrendeleti öröklés szabályait kell megfelelően alkalmazni. Az érthetetlen, lehetetlen, vagy ellentmondó feltétel érvénytelen (Ptk. 647. § (1) bekezdése). Tekintettel arra, hogy a felperes a végrendelet teljes 3. pontját vitatta, az elsőfokú bíróság vizsgálta a meghagyásnak azt a részét is, melyben az örökhagyó a hagyatéki ingatlan

értékesítésére, illetve a felperesi tulajdoni hányad megváltásával kapcsolatban rendelkezett. Álláspontja szerint az örökhagyó által megfogalmazott kötelezettség lehetetlen szolgáltatásra irányul, mivel az ott megfogalmazottak szerint a felperes tulajdonába kerülő ingatlanrész értékesítésére vonatkozóan tartalmaz rendelkezést, melyre az alperesek nem kötelezhetők, hiszen az egyebekben is gyámhatósági hozzájáruláshoz kötött, ezért a végrendeletnek (meghagyásnak) ez a része érvénytelen, ez azonban nem teszi a végrendeleti rendelkezést érvénytelenné, az ugyanis nem volt megállapítható, hogy kifejezetten az ingatlan értékesítése miatt rendelkezett az örökhagyó akként, hogy a felperes, továbbá az alperesek 1/3 arányban örököljenek, továbbá erre a peres felek sem hivatkoztak. Mivel az alperesek teljesítik a meghagyásban foglaltakat, nem alkalmazható a Ptk. 642. § (2) bekezdése, ezért az alperesek a végrendeleti öröklésre jogosultak. Tekintettel arra, hogy az adott rendelkezés kivételével a végrendelet érvényes, az ítélet jogerőre emelkedését követően az örökhagyó hagyatékát a közjegyző fogja átadni, ezért a felperes nem kérhette megalapozottan öröklése alapján tulajdonjoga bejegyzését.

A végrendelet szerint a felperes az örökhagyó ingó és ingatlan hagyatékának 1/3 részét örököli, ezért kötelesrészre jogosult. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet azzal a felperesi érveléssel, miszerint a kötelesrészben felüli vagyona vonatkozik a végrendeletben meghatározott 1/3 arányú részesedés. A korábbiakban kifejtettek szerint a kötelesrész csak abban az esetben jár, ha a végrendelettel örökölt hányad a kötelesrészénél kevesebb és a kötelesrész kielégítésére szolgál mindaz, amit a jogosult a hagyatékból bármilyen címen kap (Ptk. 668. § (1) bekezdés), továbbá a kötelesrész kielégítéséért elsősorban a hagyatékban részesülő személyek, az alperesek felelnek (Ptk. 669. § (1) bekezdés). Mindezekre tekintettel nem hivatkozhat a felperes alappal arra, hogy a perbeli ingatlan ? részén felül további 12/72 részre jogosult a végrendelet folytán.

A Ptk. 665. § (1) bekezdése szerint a kötelesrész a törvényes örökrész fele, alapja pedig a hagyaték tiszta értéke, valamint az örökhagyó által élők között juttatott adományok juttatáskori tiszta értéke. A perben nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy az örökhagyó bárkinek adományokat juttatott volna, ezért a hagyaték tiszta értékének számítása során az elsőfokú bíróság a hagyatéki eljárásban felvett hagyatéki leltárból indult ki. A peres felek a hagyatékba tartozó vagyontárgyak értékét az ingatlan kivételével elfogadták. Az alperesek az ingatlan értékének bizonyítására az adó- és értékbizonyítással szemben magánszakértői véleményt csatoltak be, míg a felperes az adó- és értékbizonyítvány szerinti értéket fogadta el, ezért az elsőfokú bíróság szakértői bizonyítást foganatosított. A kirendelt **H.Gy.** igazságügyi szakértő véleményében az ingatlan értékét az örökhagyó halála időpontjában 27.920.000 forintban határozta meg. A peres felek a szakértői véleményre határidőben észrevételt nem terjesztettek elő, ezért azt az elsőfokú bíróság ítélezése alapjául elfogadta, mivel megalapozott, önmagában és más tényekkel nem ellentétes. A tényállásban tételesen részletezett hagyatéki vagyontárgyak összértéke mindösszesen 40.468.487 forint és 3800,12 euró. Ezt csökkenteni kell a hagyatéki terhekkkel, ami 236.245 forint temetési költség, és 108.210 forint közjegyzői eljárási díj, összesen 344.456 forint, továbbá 0,95 euró. Ennek levonásával a hagyaték tiszta értéke 40. 124.031 forint és 3.799,17 euró, ebből le kell vonni a felperesnek a végrendelet alapján járó 1/3 rész értékét, ami összesen 13.354.600 forint és 1.253,7 euró, ezért ezt kiegészítve a hagyaték értékének felére az alperes a Ptk. 669. § (1) bekezdése alapján személyenként 3.353.708 forint és 323 euró megfizetésére kötelesek.

Az alperesek 30-70% arányban pervesztések, ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről és kötelezte a felperest az alperesek javára a perköltség fizetésére. A perköltség a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján járó ügyvédi munkadíj (325.000 forint plusz ÁFA), valamint az alperesek által előlegezett tanudíj és szakértői díj (156.250 forint). A felperes részére engedélyezett

költségmentesség folytán a le nem rótt kereseti részilletéket az állam viseli a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése szerint.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte, hogy az ítélőtábla az ítéletet megváltoztatva állapítsa meg az örökhagyó végrendelete érvénytelenségét, illetve hatálytalanságát. Amennyiben ezt a kérelmet nem látja megalapozottnak, úgy kötelezze az alpereseket, hogy az örökhagyó akaratának megfelelően a kötelesrészben felüli valamennyi ingó és ingatlan vagyontárgy 1/3 illetőségét adják ki a felperesnek a meghagyás alapján. Kifogásolta továbbá a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezést, ami álláspontja szerint nem felel meg a pernyertesség - pervesztesség arányának. A másodfokú eljárásban a felperes a végrendelet hatálytalanságára való hivatkozását nem tartotta fenn.

Az elsődleges kérelmével összefüggésben a felperes hivatkozott arra, hogy **Cs.M.** végrendeleti tanú vallomása nem egyértelmű, az alakiságok körében határozatlan, melyek önmagukban is megalapozzák a végrendelet érvénytelenségét a Ptk. 629. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

Az elsőfokú bíróság ítéletében leszögezi, hogy a végrendelet értelmezése során a favor testamenti elvét kell figyelembe venni, a felperes szintén ezt kérte az elsőfokú eljárás során, ami azonban nem teljesült, annak ellenére, hogy dr. **M.K.** és **M.T.U.** tanúk úgy nyilatkoztak, miszerint az örökhagyó azért hagyta vagyona 1/3 - 1/3 részét az alperesekre, hogy a felperesről élete végéig gondoskodjanak, részére a szükséges dolgokat megadják. A felperes álláspontja szerint a végrendelet adott rendelkezése a Ptk. 647. § (1) bekezdésébe ütközik. A végrendeleti intézkedések értelmezésénél körültekintően kell eljárni, a bírói gyakorlatban a végrendeletet mindig az akarat elv szem előtt tartásával kell értelmezni. Az örökhagyó végrendeleti intézkedéseit indokolta, és ahogy a tanúk is elmondták, elsődlegesen legfontosabbnak azt tartotta, hogy gyermeke a jövőre nézve megfelelő ellátásban részesüljön. A végrendeletnek azonban az okiratban feltüntetett felosztási módja törvénysértő, egyes rendelkezései értelmezhetetlenek, illetve nem egyértelműek, továbbá a favor testamenti elve nem érvényesül. A másik két végrendeleti örökös az élet rendje szerint feltehetően nem éli túl a felperest, és ekkor ellátása - figyelmen kívül hagyva apja kívánságát - veszélybe kerül. Ha az alperesek előbb halnak meg, mint a felperes, akkor örököseiktől semminemű őket terhelő kötelezettség nem hajtható be, tehát megöröklik a vagyont anélkül, hogy a felperes életmódjának fenntartásához hozzájárulnának. A felperes álláspontja szerint az örökhagyó rendelkezése a Ptk. 647. § (1) bekezdésébe ütközik, ami érvénytelenné teszi a végrendeletet e körben, ezért a törvényes örökös, a felperes örökli a teljes vagyont figyelemmel a Ptk. 228. § (3) bekezdésére is. Ezt alátámasztja, hogy az örökhagyó végrendelete a már említettek miatt végrehajthatatlan, mert sem a konkrét összeg, sem konkrét cselekmény megjelölve nincs, és az sincs körülírva, hogy milyen nagyságrendben kötelesek helytállni az alperesek a felperes életszínvonalának tartásáért. Mivel a felperes örököse a kötelesrésznek, nyilvánvaló, hogy a jelenlegi intézeti elhelyezésének kedvezményesen meghatározott összege erőteljesen emelkedni fog, mert vagyonnal rendelkezik. A végrendelet nem tér ki arra, hogy ezen nem várt esetben az alpereseket milyen kötelezettség terheli. Ezért kérte a felperes, hogy a kötelesrészt - melyet minden teher nélkül kell kiadni - egyezség útján növeljék meg az alperesek oly módon, hogy a fennmaradó 3/6 hagyatéki vagyont háromfelé osszák és ezzel járuljanak hozzá a felperes élete végéig szolgáló tartásához, amit a törvényes képviselő elfogadhatónak tart.

Alapvetően helytelen az elsőfokú ítélet a hagyaték értékének számítása tekintetében, mert annak összege a megjelölt 40.468.487 forint helyett, 44.743.444 forint. Emellett a felperes álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság számításánál a Ptk. 666. § (1) bekezdése is sérült, mert az ítéletben

elszámolásra került a temetési költség, valamint a közjegyzői eljárási díj is, összesen 344.456 forint összegben.

Kifogásolta a felperes az elsőfokú ítéletben megállapított pernyertesség - pervesztesség arányát, 70-30%-ban az alperesek javára. A hagyatékot a közjegyző ideiglenes hatállyal egyenlő arányban adta át a három végrendeleti örökösnek. Az elsőfokú bíróság ítéletében gyakorlatilag megállapította, hogy ? (6/12) arányban a felperes, 6/12 arányban pedig az alperesek a végrendeleti örökösök. A közjegyző ideiglenes intézkedésével a felperes a hagyaték 1/3 részét kapta meg, amit figyelmen kívül kell hagyni, mert a Ptk. 665. § (1) bekezdése alapján a felperesnek az ezt meghaladó jogos örökségeért kell perelnie.

Az I-II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték annak helyes indokaira tekintettel. Utaltak arra, hogy a felperes alaki okból az érvénytelenségre szabályszerű keresetet tulajdonképpen nem terjesztett elő, mely érvénytelenségi okkal kapcsolatban egyébként az elsőfokú bíróság döntése és indokolása is helytálló. A végrendeletben írt feltétel érvényes és hatályos, az nem lehetetlen és nem ellentmondó, az alperesek ezt a meghagyást a mai napig is teljesítik. Nem felel meg a valóságnak az, hogy összesen egyszer látogatták az elsőfokú ítélet meghozatalát követően a felperest, több látogatás is történt, amit szükség esetén a vasúti vonatjegy felmutatásával vagy becsatolásával tudnak bizonyítani. A végrendelet szerinti meghagyás nem vagyoni, hanem személyes jellegű kötelezettség, melynek teljesítését a tanúk is bizonyították. Az elsőfokú eljárás során kihallgatásra került a felperes törvényes képviselője, aki maga is úgy nyilatkozott, hogy nem jelzett vagyoni igényt az I-II. rendű alperesek felé. Amennyiben ilyen történne, annak természetesen eleget tesznek. Az elsőfokú bíróságnak a kötelesrészrel kapcsolatos számításai helyesek, az ítéleti rendelkezés megfelel a Ptk. 668. §-ába foglalt rendelkezéseknek. A perköltség tekintetében az I-II. rendű alperesek kiemelték, hogy már a hagyatéki eljárásban is úgy nyilatkoztak, miszerint a kötelesrész iránti igényt elismerik, ezért e tekintetben a perre okot nem adtak, ezért az elsőfokú bíróságnak a perköltség viselésével kapcsolatos rendelkezése helytálló.

A fellebbezés alaptalan.

Megalapozatlan az a fellebbezési érvelés, miszerint **Cs.M.** vallomása önmagában megalapozza az örökhagyó végrendelete alaki okból való érvénytelenségét. A per elbírálására alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 629. § (1) bekezdés b) pontja alapján a végrendeleti tanúk feladata annak tanúsítása, hogy a végintézkedéskor az örökhagyó végrendeletét előttük írta alá, vagy ha azt már előzetesen aláírta, aláírását magáénak ismerte el. A perbeli végrendelet tartalma szerint a tanúk - **F.J.** és **Cs.M.** - aláírásukkal tanúsították, hogy a végrendeletet az örökhagyó magáénak ismerte el és azt együttes jelenlétükben írta alá. Erre tekintettel a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint az okirattal szemben a felperest terhelte azon állításának bizonyítása, hogy az örökhagyó a végrendeletet nem a két tanú együttes jelenlétében írta alá. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűen értékelte. Életszerű, hogy **Cs.M.** a végrendeletkezés után nyolc évvel későbbi meghallgatása során nem emlékezett az aláírás részleteire, melyből következően vallomása az okiratba foglaltak valóságát nem cáfolta. A másik végrendeleti tanú (névváltoztatás folytán **F.M.**), valamint a végrendeletkezésnél közreműködő dr. **M.K.** vallomásukban megerősítették, hogy a végrendeletet az okirattal egyezően az örökhagyó a tanúk együttes jelenlétében írta alá. Mindezekre tekintettel a felperes az adott alaki érvénytelenségi okot nem bizonyította.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, miszerint az, hogy a felperes végrendelet szerinti juttatása nem éri el a kötelesrészét, nem teszi a végrendeletet érvénytelenné. Ezzel összefüggésben az ítélőtábla az elsőfokú

ítélet indokolását azzal egészíti ki, hogy a Ptk. öröklési jogi szabályai szerint az örökhagyó halála esetére vagyonáról korlátozás nélkül, szabadon rendelkezhet, ennél fogva a kötelesrészre jogosultat indokolási kötelezettség nélkül kizárhatja az öröklésből (Ptk. 623. § (1) bekezdése, 637. § (2) bekezdése), vagy részére a kötelesrésznél kevesebbet juttathat. Erre tekintettel az örökhagyó kötelesrészt sértő rendelkezése nem érvénytelen, az csupán azzal a következménnyel jár, hogy a kötelesrésze jogosult kötelesrész igényét a hagyaték terhére érvényesítheti. Mindezekre figyelemmel az örökhagyónak vagyona öröklését meghatározó, a végrendelet 1. pontja szerinti rendelkezése - vagyonának „felosztási módja” - nem törvénysértő, ezáltal nem érvénytelen, továbbá e rendelkezés a felperesi érveléssel szemben kétséget kizáróan egyértelmű, értelmezésre nem szorul. A végrendelet egyéb rendelkezései érvényességének, hatályosságának és annak az I-II. rendű alperesek öröklésére való kihatásának megítélése erre irányuló kérelemtől függő és külön elbírálást igénylő kérdés.

A Pp. 3. § (2) bekezdése alapján a bíróság a felek által előterjesztett kérelmekhez kötve van, továbbá a PK 85. számú állásfoglalás szerint a Ptk. 653. §-a értelmében a végrendelet érvénytelensége hivatalból nem vizsgálható, azt csak az érdekelt által érvényesített megtámadási ok alapján lehet érvénytelenné nyilvánítani. Téves az elsőfokú bíróság indokolása a tekintetben, hogy a felperes az örökhagyó végrendelete „teljes 3. pontját vitatta”, amire alapítva a 3. pont első idézett részét érvénytelenné nyilvánította. A keresetlevél tartamából kitűnően a felperes a végrendelet 3. pontja első részét nem támadta, az ott írt alternatív rendelkezésekből csupán következtetést vont le a hagyatékából való részesedés tekintetében (keresetlevél 3.1. pont). A keresetlevél 3.3. és 3.4. pontjában kifejtettek és a kereset d) pontja szerinti kérelemből kitűnően a felperes egyértelműen és kifejezetten a végrendelet 3. pontjának „utolsó”, a második bekezdését támadta, amelynek hatálytalansága megállapítását kérte arra hivatkozással, hogy az, mint hagyomány a felperesről való gondoskodás tekintetében értelmezhetetlen és végrehajthatatlan. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértve (Pp. 215. §), a kereseten túlterjeszkedve, erre irányuló kérelem nélkül állapította meg ítéletében a örökhagyó végrendelete 3. pontjának első, idézett része érvénytelenségét.

A fentiek alapján, téves álláspontjára figyelemmel az elsőfokú bíróság a végrendelet 3. pontja második bekezdésének hatálytalansága tárgyában nem foglalt állást, mely kérdés tekintetében az ítélet tábla az elsőfokú ítélet indokolását a Pp. 253. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a következőkkel egészíti ki: A Ptk. 641. § (1) és (2) bekezdése szerint hagyomány a hagyatékban meglévő valamely vagyon közvetlenül meghatározott személy részére való juttatása (dologi hagyomány), és hagyományrendelés az is, ha az örökhagyó örökösét arra kötelezi, hogy a hagyományosnak vagyoni - szerződés tárgyát is képezhető - szolgáltatást teljesítsen (kötelmi hagyomány). Konkrét megjelölés hiányában kereseti kérelmei és azok ténybeli alapjából csupán következtethető, hogy a felperes a végrendelet 3. pontja második bekezdését kötelmi hagyománynak minősítette, mivel értelmezése szerint a végrendelet alapján az I-II. rendű alperesek kötelezettsége, hogy örökrészükhöz terhére biztosítsák a felperes gondozását, ápolását, szellemi fejlődését és jólétét, amelynek hatálytalansága megállapítását értelmezhetetlenségére és végrehajthatatlanságára tekintettel kérte. A felek között vitás volt az adott örökhagyói rendelkezés jogi minősítése, valamint tartalma az I-II. rendű alperesek kötelezettsége tekintetében, ezért értelmezésre szorul.

A PK 82. számú állásfoglalásban kifejtettek alapján a jogtudomány és az ítélkezési gyakorlat egyöntetű álláspontja szerint a végrendeletet mindig az akarati elv szem előtt tartásával, a favor testamenti elvének érvényre juttatásával kell értelmezni, kétség esetén úgy, hogy az örökhagyó akarata a

lehetőség határai között a legmesszebben érvényre jusson, a végrendelet érvényes legyen és hatályban maradjon. Az örökhagyó szándékának helyes megállapításához nemcsak a végrendelet egyes intézkedéseit és a végrendeletben használt egyes kifejezéseket magukban véve kell elemezni és magyarázni, hanem a végrendelet összes intézkedésének és tartalmának összefüggéseiben történő teljes feltárása alapján kell a végrendelet akaratát felderíteni, amelyre szükség esetén a végrendeleten kívül egyéb körülmények, bizonyítékok alapján is lehet következtetni.

A végrendelet 1-3. pontjait összevetve és együttesen értékelve az a következtetés vonható le, hogy az örökhagyó a felperes jólétének anyagi fedezetét hagyatéka 1/3 hányadának részére való juttatásával kívánta biztosítani, ezt támasztja alá a 3. pont első és második bekezdésének tartalma, továbbá dr. **M.K.** tanúvallomása. A 3. pont első bekezdése az I-II. rendű alpereseket kötelezettséggel nem terheli, az tartalma alapján csupán annak részletezése, hogy „lehetőségeik szerint” mint tulajdonostársak, hogyan „kísérrelhetnék” meg (gyámhatósági engedély birtokában értékesítéssel, vagy a közös tulajdont megváltással megszüntetve) felperesnek juttatni az ingatlan általa örökölt 1/3 részének értékét. Az adott értelmezés helyességét egyértelművé teszi az is, hogy az ingatlan értékesítése esetén az I-II. rendű alperesek a vételárból örökrészüknél megfelelő részt tartsák meg, illetve a közös tulajdon megváltással való megszüntetése esetén a becsérték 1/3, örökrészüknél megfelelő részét helyezték letétbe a felperes javára.

A 3. pont második bekezdése szerint az I-II. rendű alperesek a végrendelet alapján őket illető örökséget azzal a meghagyással kapják meg, hogy a felperesről élete végéig „a jelen pontban írt megoldások bármelyikének választásával” gondoskodjanak, adják meg neki mindazt amit testi, szellemi fejlődése, egészsége és jóléte érdekében, illetve esetleges rászorultsága esetén ápolása érdekében szükséges, „ennek keretében” tartsanak vele rendszeres kapcsolatot, valamint érdekeinek képviseléséhez tájékoztassák dr. **M.K.** ügyvédet a részletezett körülményekről. Mindezekből kitűnően az I-II. rendű alpereseknek a felperesről elsődlegesen a végrendeletben írt megoldások bármelyikének választásával kell gondoskodniuk. E „megoldásokat” a 3. pont első bekezdése tartalmazza, mely szerint az I-II. rendű alperesek valamelyik módot választva biztosítsák a felperes részére az ingatlan őt illető örökrészüknél pénzbeli értékét. Ezt egyértelműen megerősíti dr. **M.K.** vallomása, mely szerint ezzel az örökhagyónak az volt a célja, hogy ne legyen a felperesnek fenntartandó ingatlana, annak 1/3 részének értéke ellátását szolgálhassa. Ezzel összhangban áll a végrendelet tartalma is, mely szerint az ingatlan 1/3 részének értékével „a felperes javára és jólétének céljaira” - a jogszabályokban írt elszámolási kötelezettség mellett - törvényes képviselője jogosult rendelkezni, melyből egyértelműen következik, miszerint a törvényes képviselő kötelezettsége, hogy örökségéből biztosítsa a felperes „jólétét”, gondozását, ápolását és fejlődését. Erre tekintettel nyilvánvalóan téves és okszerűtlen az a felperesi értelmezés, hogy mindezek biztosítása az I-II. rendű alperesek kötelezettsége saját örökrészüknél terhére, különös figyelemmel arra is, hogy rendelkezési joguk nincs, a felperes életvitelét érintő valamennyi kérdésben ugyanis nagykorúságáig törvényes képviselője, ezt követően gondnokság alá helyezése esetén kijelölt gondnoka jogosult dönteni, intézkedni.

A végrendeletben az ingatlannal kapcsolatos megoldások választása mellett az örökhagyó meghatározta az I-II. rendű alpereseknek a felperesről való gondoskodásuk egyéb kötelezettségének körét is, annak előírásával, hogy „ennek keretében” rendszeresen tartsanak vele kapcsolatot, továbbá érdekeinek képviseléséhez rendszeresen tájékoztassák dr. **M.K.** ügyvédet a részletezett tényekről, körülményekről. Ez összhangban áll dr. **M.K.** és **M.T.U.** vallomásával, melyből kitűnően az örökhagyó fontosnak tartotta, hogy halála után is legyen családjával a felperesnek emberi kapcsolata, anyján kívül legyen aki rá tud nézni, meg tudja óvni érdekeit.

A kifejtettek alapján a végrendelet 3. pontja az I-II. rendű alperesek terhére szerződés tárgyát is képezhető konkrét vagyoni szolgáltatás teljesítésére vonatkozó kötelezettséget nem tartalmaz, ezért az örökhatályú adott rendelkezése nem hagyomány, hanem meghagyás, amelynek teljesítése a Ptk. 642. § (1) bekezdése szerint nem követelhető, ezáltal nem kikényszeríthető. Ennélfogva a meghagyás felperesi megfogalmazás szerinti „végrehajthatatlansága” hatálytalanságot sem eredményez.

A kifejtettek alapján az örökhatályú végrendelete érvényes, ezért a felperes kötelesrész érvényesítésére jogosult. Ezen igény mértéke tekintetében a felperes egyes számítási módjai alaptalanok és a kötelesrészre vonatkozó anyagi jogi szabályokkal ellentétesek. A Ptk. 665. § (1) bekezdése szerint a leszármazó kötelesrésze annak a fele, ami neki - „a kötelesrész alapja szerint számítva” - mint törvényes örökösnek jutna. A kötelesrész alapjáról a Ptk. 666. § (1) bekezdése rendelkezik, a perbeli esetben élők közötti adomány hiányában a felperes kötelesrészének alapja a hagyaték tiszta értéke, ami a hagyaték értékének a Ptk. 677. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban felsorolt hagyatéki terhekkal csökkentett összege. Erre tekintettel alaptalan az a fellebbezési érvelés, hogy a Ptk. 666. § (1) bekezdése sérült azzal, hogy az elsőfokú bíróság a kötelesrész számításához a hagyaték értékéből a hagyatéki terheket (temetési költség, közjegyzői eljárási díj, számlatartozás) levonásba helyezte.

A felperesi kifogással ellentétben az elsőfokú bíróság a hagyaték értékének meghatározásánál számítási hibát nem vétett, az ítélet I-VIII. pontjaiban felsorolt vagyontárgyak forintban megjelölt összértéke az ítélettel egyezően 40.468.487 forint. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság alaptalanul kezelte külön a hagyatékba tartozó devizaértékeket. A kötelesrész alapja valamennyi hagyatéki vagyontárgy örökhatályú halálakor fennálló összértéke, ami csak egy pénznemben - forintban - fejezhető ki, ezért annak számítása során ugyanúgy, mint az ingatlannál, a devizaszámlán lévő követelést is forintértékre átszámítva kell számba venni. Az általános ítélkezési gyakorlat szerint az átszámításnál az MNB középárfolyam az irányadó. Az elsőfokú bíróság felsorolásában a VII. pont alatti számlák egyenlege -0,95, valamint 1002,12 és 2.798 euró, ami aktívumként 3.800,12 euró. Az örökhatályú halálakor, 2009. november 28-án az euró középárfolyam 272,55 forint volt, ami alapján a 3.800,12 euró átszámított értéke 1.035.723 forint. Erre tekintettel a hagyaték összértéke 41.504.210 forint. Ebből levonva a hagyatéki tartozások összértékét (temetési költség: 236.245 forint, közjegyzői díj: 108.211, 0,95 euró számlatartozás átszámítva: 260 forint, összesen 370.716 forint), a kötelesrész alapja, azaz a hagyaték tiszta értéke 41.133.494 forint. A felperes kötelesrésze ennek fele, 20.566.747 forint.

A Ptk. 668. § (1) bekezdése szerint a kötelesrész kielégítésére szolgál mindaz, amit a jogosult a hagyatékból bármilyen címen kap, ezért a felperes fentiek szerinti kötelesrészéből levonásba kell helyezni a végrendelet alapján a hagyatékból általa örökölt 1/3 részt, ami a hagyaték tiszta értékéből számítva 13.711.165 forint. Ennek eredményeként a felperest kötelesrészként 6.885.582 forint illeti meg. Az elsőfokú bíróság az I-II. rendű alpereseket a felperes részére összesen 6.707.416 forint és 646 euró megfizetésére kötelezte, ami forint értéken ténylegesen több, mint a felperesnek járó 6.885.582 forint, mert az elsőfokú ítélet meghozatalakor az euró középárfolyama 298,82 forintba emelkedett, ezáltal a felperes részére megítélt 646 euró értéke 2013. április 22-én 193.038 forint volt.

Eljárását vizsgálva utal az ítélőtábla arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen hívta fel a felperest a III. rendű alperes perbevonására. A III. rendű alperes perben állása szükségtelen volt, mert a kereset elbírálása jogát nem érintheti, ugyanis a hagyaték tárgyát képező ingatlanra a III. rendű alperesnek dologi jogi joga áll fenn, amit az öröklési jogvita érint, arra kihatással nincs.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a kereseten túlterjeszkedve, erre irányuló kereseti kérelem nélkül állapította meg az örökhagyó végrendelete idézett részének érvénytelenségét, az ítéletábla az ezzel kapcsolatos rendelkezést az elsőfokú ítéletből mellőzte, egyéb rendelkezéseit pedig a kifejtett indokok alapján helybenhagyta. Mivel a felperes másodfokon pervesztes, a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest az I-II. rendű alperesek részére másodfokú perköltség, a képviselőjükkel felmerült ügyvédi munkadíj megfizetésére. A felperes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § szerint az állam viseli.

Utal az ítéletábla arra, hogy a felperes fellebbezésében a Ptk. 647. § (1) bekezdésére alapítva a végrendelet 3. pontja utolsó részének, majd a másodfokú eljárásban a tárgyaláson előterjesztett nyilatkozatában - azt megalapozó jogszabályi rendelkezés megjelölése - nélkül a 3. pont első bekezdésének érvénytelenségére hivatkozott. Mivel ezeket az elsőfokú eljárásban nem terjesztette elő, új hivatkozása a Pp. 247. § (1) bekezdése szerinti meg nem engedett keresetváltoztatás, ezért azokat az ítéletábla elbírálás nélkül figyelmen kívül hagyta.

Budapest, 2014. december 11.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
Szirmai Nikoletta bírósági ügyintéző